

Katedra antropologie

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE posudek vedoucího práce

Práci předložil(a) student(ka): ANNA HOLUBOVÁ

Název práce: POLYAMORIE – ALTERNATIVNÍ VZTAHY V MONOGAMNÍ SPOLEČNOSTI

Vedoucí práce:

PhDr. Michal Tošner, Ph.D.

1. CÍL PRÁCE (*uved'te, do jaké míry byl naplněn*):

Studentka si v práci vytkla za cíl pojednat na pozadí normy monogamního soužití tzv. polyamorii, tj. vícečetná partnerství a také to, jak jsou taková partnerství vnímána okolím a jaké vůči nim zaujímá postoje. Ve výzkumné části se pak snažila zachytit zkušenost aktérů, žijících v těchto alternativních svazcích s okolní společností. Můj dojem je takový, že se v průběhu výzkumu ukázala jistá omezenost záměru výzkumu, kterou nebylo možné korigovat vzhledem ke korespondenční formě konzultací a časovou indisponovaností vedoucího práce. Výzkum se tedy podařilo naplnit pouze dílčím způsobem, což ale nelze přičítat autorce. Jistou rezervu ve výzkumné části však uspokojivě kompenzuje dobře zpracovaná teoretická část. Práci tak mohu jednoznačně doporučit k obhajobě.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (*náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.*):

V teoretické části studentka pojednala o historii monogamních svazků a ustavení monogamního páru jako křesťanské a později moderní normy. Toto pojednání podložila relevantními sociologickými zdroji Možný, Rabišič, Katrňák a také Foucaultovou interpretací genealogie moderního dispozitivu sexuality. Poněkud nedotaženě působí odkazy na statistické údaje o vývoji partnerských vztah, které však k práci nejsou přiloženy. To oslabuje přesvědčivost některých tvrzení, které se o takové statistiky opírají, tj. že monogamní norma je dnes slábnoucí formou partnerství a je nahrazována postupnou monogamií a jinými alternativními formami. Pro účely vymezení polyamorie představuje moderní koncepci romantické lásky, jakožto moderní konstrukce podle N. Luhmana a několika dalších autorů. Polyamorii pak vymezuje proti pouhé sexuální promiskuitě, jako projev tolerance a liberalismu v kontrastu k normativní monogamii.

Vlastní výzkum uvádí metodologii. Vzhledem k povaze tématu zvolila dotazník s otevřenými otázkami. Respondenty získávala prostřednictvím tematických webů a vzorek rozšiřovala metodou sněhové koule. Přesto však vzorek zůstal malý a dává tak pouze nahlédnout do několika možných vzorců uspořádání polyamorických vztahů. Výzkum tedy nemohl prokázat, nakolik je tento typ partnerství rozšířen. Absence statistických údajů o různých dalších typech partnerství či života bez partnera nás nechává v nejistotě, zda je polyamorie, která je studována především v USA, je také v ČR natolik rozšířeným jevem, aby mohla být považována za relevantní předmět sociologického či sociálně antropologického zájmu. Z výzkumu se zdá, že se jedná o dosti marginální jev, ale toto zjištění není možné na základě výzkumu tvrdit s jistotou. Co však z výzkumu vysvítá je, že polyamorické vztahy jsou spíše přechodnými momenty v životě aktérů, kteří nakonec dávají přednost monogamní normě, nebo z této normy berou za základ, který je pouze rozšířen o další doplňující partnery. Život ve vícečleném partnerství či formou v domácnosti polyamorického seskupení se autorce nepodařilo doložit. Výzkum

na mne tedy udělal dojem, že ho je možno vnímat spíše jako testování jisté hypotézy, která se nepotvrdila, tj. že polyamorické vztahy nepředstavují rysující se dispozitiv, jenž by se v budoucnu mohl stát statisticky významným vzorcem soužití. Oproti tomu možná častěji přibývá tzv. single domácností, tj. domácností jedince bez stálého partnera. Pro toto zjištění je ale vhodnější užít kvantitativní metodologii a až po zjištění míry významnosti provádět výzkumy kvalitativní. Tato střelba naslepo vzhledem k neznámé míře polyamorických soužití padá do značné míry na vrub vedoucího práce, který při formování záměru předložené bakalářské práce nepromyslel dostatečně možné nesnáze, které pojednání takového tématu přinese. Studentka oproti tomu samostatně vyvinula nezanedbatelné úsilí se s tématem odpovědně vypořádat. První část práce je vypracována svědomitě a pojednání o partnerském soužití a kulturně konstruované monogamní normě spolu s romantickým konceptem lásky je napsán čtivě a poutavě. Studentka v něm prokázala schopnost samostatně si vyhledat a zpracovat relevantní odbornou literaturu.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (*jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.*):

Práce je napsaná srozumitelným čtivým jazykem a v první části, dle mého dojmu, strhává stylistikou čtenáře k intenzivnímu čtení, které postupuje logicky po jednotlivých tématech. Celková formální úprava je však spíše slabší stránkou práce. Pro posouzení práce jsem měl k dispozici pouze elektronickou verzi práce a proto nemohu posoudit, zda je formát shodný s prací tištěnou. V elektronické verzi jsem shledal poměrně nedokonale formátované nadpisy kapitol. Další drobnější prohřešky se týkají způsobu užívání uvozovek a nesprávné formy blokových citací. Místy též zůstávají chyby či překlepy (např. špatná transkripce slova interview apod.) Celkově však prohřešky nepřesahují akceptovatelnou míru.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (*celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.*):

Jak jsem uvedl výše, studentce jsem jako konzultant vzhledem k nedostatku času a osobního kontaktu nebyl s to poskytnout dostatečnou oporu při zpracovávání tématu, které není v české sociální vědě dosud rozpracováno. Proto některá ne zcela zdařilá řešení není možno přičítat na vrub autorce, ale spíše školiteli. To však neznamená, že bych práci považoval za nezdařilou. Jednou slabší stránkou je absence statistických údajů, na které autorka odvolává, avšak bez patřičných odkazů a ani procentuální vyjádření nejsou do analytického rámce zahrnuta. Silnou stránkou je pak charakterizaci historické podmíněnosti monogamní normy. Práci tak mohu doporučit k obhajobě.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (*jedna až tři*):

Žádám studentku, zda by uvedla případně některé doplňující statistické údaje o vývoji partnerského soužití v posledních desetiletích a také, zda by uvedla svůj odhad, pokud tak může učinit, zda se polyamorie může v budoucnu stát významným vzorcem pro alternativní formy partnerského soužití.

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (*výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě*):

Předkládanou bakalářskou práci navrhuji komisi, vzhledem k výše uvedeným komentářům, hodnotit známkou velmi dobře.

Datum: 28. 5. 2013

Podpis: PhDr. Michal Tošner, Ph.D.

Stvrzuji, že autorem posudku je PhDr. Michal Tošner, Ph.D.

29.5.2013

Doc. Petr Lozoviuk, Ph.D.

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta filozofická
katedra antropologie